

Middag med Terboven. 105868

Og med en takketale utenom de vanlige.

I mars 1943 fikk tyve gode nordmenn en innbydelse fra Terboven til en middag på Skaugum. De tyve besluttet, etter drøftelser seg imellom, å etterkomme innbydelsen bl. a. fordi det indirekte var truet med at hvis de ikke gjorde det, så ville dødsdommene over endel ungdommer fra Kristiansand bli fullbyrdet. Det gikk også sterke rykter om en forestående tvangsmobilisering og det var ønskelig å få konstatert om arbeidskraften eventuelt skulle føres til Tyskland. De sa altså ja takk.

Regjeringen fikk rapport om saken på grunnlag av hva skipsreder Ths. Falck jr., som deltok, fortalte til en funksjonær ved Stockholmslegasjonen en tid etter.

NORDMENNENE BLE STAENDE

Før middagen samlet alle deltagerne seg i hallen på Skaugum. — nordmennene ble stående for ikke å risikere å måtte reise seg når Terboven kom inn i rommet. Like før Terbovens ankomst kom Hauptabteilungsleiter Carlo Otte inn. Han henvendte seg til Falck som han kjente fra tidligere møter, og anmodet denne om å presenterer ham for de tilstedeværende nordmenn. Falck svarte at: «Jeg kan presentere Dem for de tyve som står der, men jeg kjenner ikke dem som står derborte» — og han gjorde en kanskje litt ringeaktende bevegelse henimot 10 NS-folk som også var innbudt og som stod samlet på et annet sted. Otte svarte: «Nei, jeg ventet ikke De skal presentere meg for de herrer der».

TAKK FOR MATEN

Terboven trådte så inn, og etter presentasjonen gikk han opp for å holde sin tale. Innledningsvis kom Terboven inn på næringslivets stilling og oppbygging i Norge, og skisserte hvordan det skulle bli når tyskerne hadde nyordnet det så langt som de ønsket, og til slutt kom han da inn på de «sosiale» problemer som ville melde seg og hvordan disse tenktes løst. Etter talen gikk man så til bords, man var plasert således at ingen nordmann og NS satt ved siden av hverandre. Terboven virket meget nervøs, til tross for at han er en usedvanlig «kald fisk». Otte, Terboven og Falck diskuterte nærmest ernæringsproblemer, transportproblemer og de arrestertes stilling. Hensikten med å gå til middagen var også å prøve å oppnå bedringer for dem, men Falck fikk også lirket samtalen inn på tvangsmobiliseringen. Såvidt han kunne dømme var det ikke tale om at de tyske

Direktør Ths. Falck jr.

myndigheter ville overføre norsk arbeidskraft til Tyskland på det nærværende tidspunkt. Den som hadde Terboven til bords og derfor var forpliktet til å takke for maten gjorde det i omtrent følgende vendinger: «Først har vi hørt hr. Reichskommissarens «Anführungen» og etterpå er vi blitt servert denne middag. I denne tid er det jo så mange tradisjoner som forsvinner eller har gått av bruk. Men vi tilstedeværende nordmenn vil følge den urgamle norske skikk og si takk for maten».

BAKKANAL

Etter middagen ble det servert kaffe og Terboven gikk rundt blant gjestene. Det ble underhånden øvd atskillig påtrykk for å redde de dødsdømte fra Sørlandet eller skaffe de arresterte mildere behandling. NS og nordmennene var heller ikke under denne del av middagen i noen som helst kontakt med hverandre. Alle nordmennene forlot Skaugum i samlet tropp sammen med enkelte NS-folk som kjørte sin egen bil, men de fleste tilstedeværende NS-folk ble tilbake, visstnok til et etterfølgende bakkanal.

Morgenblatt 15/10-48